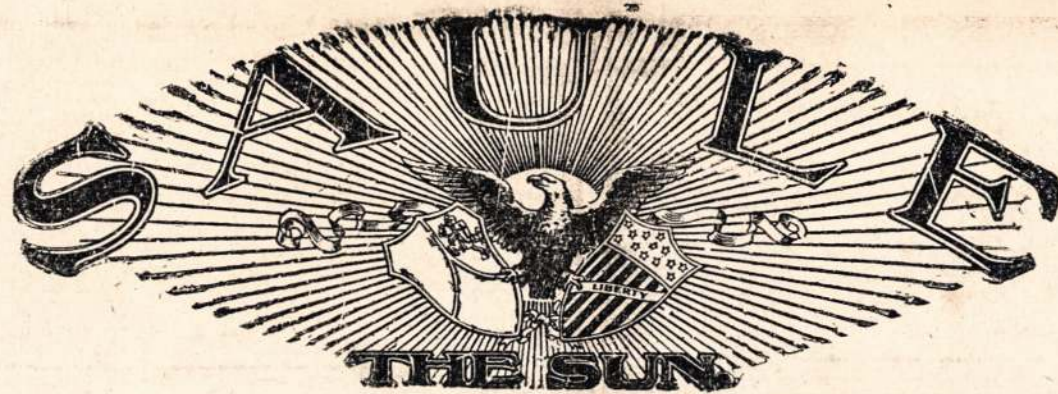

Graikai Praszosi Pagelbos

Isz Amerikos

PREZIDENTO KALBA KONGRESMONAMS

Reikalauja Paszelpo Europai Ir Pagelbos Amerikai

WASHINGTON, D. C. —

Visai nera abejones, kad Prezidentas Trumanas, sakydamas savo prakalbas in visus Kongresmonus, labai daug tiesos pasake, ir daugiau gero norejo padaryti.

Matyti kad Prezidentas Trumanas labai daug darbo ir laiko paszvente, prisirengdamas del szitu prakalbu. Mums rodos, kad Prezidentas Trumanas savo patarimus ir savo pareikalavimus labai sumaniai paskirste in keturias dalis, in keturis labai svarbius punktus.

Pirmoji vietoj, Prezidentas Trumanas tik paminejo apie ta svarbu reikala szelpti ir remti Europos krasztus ilgesniam laikui; per keturis ar penkis metus. Bet jis greitai atidejo szita klausima ant kito susirinkimo, ir tuojaus susirupino tuo daug svarbesniu klausimu, kuris negali buti atidetas: Kaip tuojaus suteikti nors kiek paszelpo ir pagelbos Francuzijai, Italijai ir Austrijai.

Prezidentas Trumanas vos suspejo savo prakalbas uzbaigti, kai zinios isz Francuzijos patvirtino visa tai ka jis buvo pasakes. Del straiku ir Komunistiszkų buntu, Francuzijos Premieras Ramadier turejo pasitraukti isz valdzios ir savo vieta apleisti Socialistu vadui, senajam Blum. Italijos valdzia taipgi vos tebe laikosi.

Szita paszelpa kitiems krasztams, kurois dabar Prezidentas Trumanas reikalauja, yra suriszta su musu vidaus reikalais: Pragyvenimo paszieliszkų pabrangimu.

Jeigu mes daugiau maisto siunsime in Europa, tai mes maziau sau turesime. O juo maziau mes turesime, juo bus brangesnis!

Antrame punkte, Prezidentas Trumanas stacziai pasake Kongresmonams kad jiems reikejo jau seniai susirupinti apie pragyvenimo branguma.

Prezidentas Trumanas iszdryso pasakyti ta, ka nei vienas Kongresmonas da ir dabar neiszdrysta sakyti: Gal reikes ir vel suvarzyti ne tik maisto ir daigtu kasztus, bet ir darbininku algas. Valdžia tures dabar nustatyti kiek sztorninkams ar buzieriams bus valia imti, ir

(Tasa Ant 4 Puslapio)

Žmones Badaus Per 1949 Metus

Sir John Boyd Orr, Suvienuota Tautu Maisto bendras direktorius, perspeja kad bus beda su maistu, ir kad Europos žmones badaus ne tik per sziuos ir ateinančius metus, bet ir per 1949 metuose. Jis taipgi perspeja kad badas yra politikai ir

valdziai pavojingas, nes žmones prades nerimauti ir sukils. Su juo czia paveiksle yra Lord Bruce isz Australijos, (viduryje), pirmininkas Tautu Sanjungos Maisto Tarybos ir Amerikos Po-Sekretorius Agromijos Norris E. Dodd.

650 KARISZKU EROPLANU, BOMBERIU RENGIAMA

WASHINGTON, D. C. —

Amerikos Karos Sztabas niekam nieko nesakydamas, tyliai iszleido insakyma kad visi Amerikos kariszki eroplanai, kurie buvo jau padeti ar apleisti po karo, butu inrengti, aptaisyti ir prirengti del skirdimo.

Dideli bomberiai, kurie gali skristi in tolimiausius krasztus ir sugryzti dabar yra vel taisomi ir inrengiami su sprogstanciomis bombomis ir karabinais. Mazji pesztukai kurie labai greitai lekia ir vezaus su savimi daug karabinu yra taipgi rengiami.

Mazesni bomberiai ir eroplanai bus siuncziami in tolimus rytus. Amerikos valdzia pasiazszkina kad visi szitie eroplanai bus vartuojami vien tik darbui ir kraszto prieziurejimui. Bet tuo paciu sykiu ateina zinios kad Karo Sztabas visomis galiomis stengiasi padidinti savo lakunu skaiczu. Dabar turime 325,000 lakunu, o Karo Sztabas tikisi ta skaiczu padidinti iki 401,000 priesz pavasari. Apie deszimts tukstancziu savanoriu stoji in lakunu eiles kas menesis. Isz tu 325,000 vyruku kurie skaitosi lakunais, 21,000 yra eroplanu varytojai, lakunai.

Karo Sztabas dabar rengia ne tik savo senus eroplanus, kurie buvo vartuojami per kara, bet stato ir daug nauju, didesniu ir greitesniu.

Ka szitas naujas zingsnis reiszkia, per anksti pasakyti; bet jau matyti kad Amerikos valdzia ir Amerikos Karo Sztabas nori buti pasirenges.

SUKILIMAI ITALIJOJE

Penki Žuvo. Komunistai Kelia Buntus Italijoje

ISZ ITALIJOS. — Sukilimai plecziasi per visa Italija, ir Komunistai stengiasi visur žmones subuntavuoti. In Cerignola miesta, netoli nuo Foggia miesto valdzios policija szove stacziai in susirinkusius žmones, kurie puoliese ant valdininku ir valdzios namu su karabinais ir mazomis sprogstanciomis bombomis. Kariszka policija, Carabinieri, buvo iszszaukta tuos sukilimus sustabdyti ir žmones numalsinti.

Kiek žmonių czia isz tikro žuvo ir kiek buvo suzeista, negalima pasakyti, nes visi susiekimai buvo nutraukti su tuo miestu. Bet jau zinoma kad policijos virszininkas buvo labai suzeistas kai kulka jam pataike in galva. Du kariszki policijantai ir vienas miesto policijantas buvo suzeisti. Laikraszcziai Italijoje raszo kad keli tuzinai žmonių buvo suzeista, bet galimas daigtas kad jie biski perdeda.

Bet, kiek dabar galima dzinoti, tai maziausiai penki žmones žuvo ir daug buvo suzeistu.

Valdzia greitai pasiunte vaiska ir kariszkas tankas in ta miesta numalsinti visus tuos sukilimus.

Panaszus sukilimai buvo in kituose miestuose, kaip Apulia, Foggia, Lucera ir San Severo, kur kairiosios partijos sukilimai užsiptuole ant valdzios ofisu ir namu.

(Tasa Ant 4 Puslapio)

KOMUNISTAI PRIESZ FRANCUZU

PARYŽIUS. — Komunistu partija Francijoje visiszkai pasitrauke isz Tarybos ir pareiszke kad dabar Komunistai nieko bendro neturi nei su valdzia, nei su Taryba. Jie pasmerkia Generola de Gaulle ir Premiera Ramadier ir ju partijas, sakydami kad jie sudaro du sparnu Amerikos partijos Europoje.

In Marseille miesta dvi kompanijos valstybines policijos buvo panaikintos ir ju vyresnieji buvo isz savo vietu pravarstyti, suspenduoti už tai kad jie nesustabde tuos sukilimus Seredoj. Marseille miesto uostas dabar suparayziuotas del straiku, kurias Komunistai sukurste.

Szitokie Komunistu užsiptuolimai ant valdzios iszsiplatino net in Italija ir in Palermo, Sicilija.

Komunistai pareiszke kad jie prieszinsis szitai Francuzu valdziai ir visoms kitoms valdzioms.

Czia matyti kad Komunistai rengiasi vesti visu smarkumu savo revoliucija priesz esamasias valdzias. Ju pirmutinis zingsnis yra suardyti visa prekybos tvarka, paskui politikierius supjudinti taip kad Amerikos valdzia nezinotu ka ir kaip szelpti, nes tada nebutu aiskiu kas sudaro to kraszto valdzia.

Kai Komunistai buvo isz valdzios ir tarybos pravaryti, iszmesti, jie vis tikejisi kad ne už ilgo jie sugrysz ir vel tures balsza valdžioje. Bet ta viltis pranyko kai Komunistu Partija, Varszavoje paskelbe savo nutarima kad tarptautinis Cominternas yra atgaivintas ir visi Komunistai dabar vieszai dartuojasi del Rusijos priesz visas valdzias. Pirm negu Komunistu Partija taip iszsireiszke, Francuzu Socialistai reme ir užtare Komunistus, bet dabar tie Socialistai pasitrauke isz tos talkos ir Komunistai likosi vieni.

Esamoji Premieriaus Ramadier valdzia turi gana bedos su Komunistais, bet to da negana; Generolas de Gaulle stacziai pasake per prakalbas kad jis yra taip pat nusistates priesz Ramadier, kaip ir priesz Komunistus.

La Havre mieste buvo iszrinkta per rinkimus Mayoras kuris yra Socialistas. Kimunistai pasiprieszino. Tas mayoras su savo partija pasitrauke. Tada deszimts neprigulmingu ir asztuoni Generolo de Gaulle partijos žmones pasitrauke, ir miestas likosi be mayo ir be tarybos.

Tie policijantai kurie buvo pravaryti Marseille mieste, buvo beveik visi Komunistai, ku-

Amerika Rengia Kariszkus Eroplanus

Rusija Nori Pakirsti Amerikos Pastangas Szelpti Badaujančius; Prezidento Trumano Komisija Praszys 600 Milijonu Doleriu Del Nauju Laivu; Graikai Nori Musu Karininku

Kitas Garbes Ženklas

Generolas Arnold, kuris buvo armijos lakunu virszininkas per kara, gavo kita garbes zenkla. Szita zenkla jis gavo nuo Kinijos valdzios už atsižymejima kariszkame skridime.

rie vietoj sustabdzius sukilimus, da prie ju patys prisidejo. Visas policijos sztabas yra po prieziura Vidaus Ministerio Edouard Depreux, kuris yra Socialistas.

Kai tie policijantai buvo pravaryti, ta diena po pietu keli desietkai jaunu vyruku marszavo po ulyczias dainuodami Komunistu daina, "Internationale" ir szauke "Pakarkime Carlini." Carlini yra mayoras ir priguli prie Generolo de Gaulle partijos.

Darbininku partijos vadai stengiasi iszszaukti straikas per visa kraszta, bet jiems vis nepasiseka.

Valdzia iszszauke vaiska kad palaikius tvarka ir sustabdzius sukilimus. Armija, lakunai ir laivynas pribuvo in Marseille uosta ir dabar stovi pasirenge visus sukilimus numal-

WASHINGTON, D. C. — Amerikos karininkai yra skiriami ir siuncziami in Graikija, kur Amerikos kariszka jiega yra dabar stipinama. Armijos Sekretorius, Kenneth C. Royall pareiszke vakar, kad Amerikos karininkai vaziuoja in Graikija, kur jie stos kaipo diviziju vadai ir patarejai. Dabar devynios deszimts karininku ir asztuonios deszimts savanoriu kareiviu vaziuoja in Graikija. Amerikos armija dabar tures Graikijoje du szimtu ir deszimts karininku ir savanoriu kareiviu.

Kai musu karininkai bus paskirti kaipo Graikijos diviziju vadai, tai jie bus labai arti prie rubeziaus kur visi tie susikirtimai ir susimusimai atsitinka. Jie taipgi dabar patars ir pamokins Graikijos augsztus karininkus.

Szitokis zingsnis parodo kad nesusipratimai didieja tarp Graiku, Bulgaru, Yugoslavu ir Albanu. Taipgi parodo kad Amerikos valdzia nori gerai prieziureti kad ta triju szimtu milijonu doleriu paskola butu gerai sunaudota Graikijoje.

Turkijoje randasi apie szesziosdeszimts Amerikos karininku ir savanoriu kareiviu.

Amerikos Armijos Sekretorius, Kenneth C. Royall paaiszkina, kad yra "labai reikalinga siunsti musu karininkus in Graikija, nes Graikijos kariuomenes negali atsilaikyti priesz savo kraszto sukilimus." Kaip tik del szitos priezisties, Graikijos valdzia dabar praszo Amerikos valdzios paskirti daugiau pinigų del ginklu, o maziau del maisto, nes ginklai reikalingesni.

(Tasa Ant 4 Puslapio)

Kas Girdet

Amerikiečiai pernai paleido ant visokių žemezių, daimantų, karolių, lencingelių, džigorelių ir kitų tokių niekniekių, milijonų dolerių.

Szinta metu atgal žmogaus gyvenimas ant szios žemes buvo apie 40 metų; o dabar per daktarų, iszradimus, vaistus ir lengvesnius darbus, žmogaus gyvenimas yra apie 67 metai.

Bima gandai, ir tie gandai jau dabar tapo tikromis žiniomis kad Rusija vis laiko daugiau negu 800,000 Japonų nelaisvėje, Buves Amerikos Sekretorius Byrnes tai dabar viešai sako.

Valdžia mums pataria viena diena in sanvaite nevalgyti mesos, kita diena nevalgyti kiaušinių, kita diena nevalgyti visztnos. Kam ezia to patarimo reikia! Daug žmonių jau dabar be jokio patarimo isz valdžios nevalgo per kelias dienas mesos ir visai nevertuoja kiaušinių, už tai kad neturi gana pinigų nusipirkti.

Tie didžiūnai Washingtonė gal niekados negirdėjo apie Katalikus, kurie jau daugiau negu sanvaite ar kita nevalgo su mėsa viena diena in sanvaite. Reiketu jiems paaiszinti apie Petnycia.

Kai Mikolajczykas su trimis draugais pabego isz Lenkijos Mikolajczykui pasiseke pasprukti, bet jo trys draugai buvo sugauti. Czekoslovakijos valdžia juos sugavo. Ar kas drystu sakyti kad Komunistu nera tame kraszte?

Miljonierius Hughes, kuris gavo tokius didelius ir riebius kontraktus nuo valdžios per kara, kad jis statytu eroplanus, ir kuris po prisieka pasake kad jis nei cento neuždirbo, aptu kontraktu, dabar buvo paszauktas pasiaiszskinti apie takas. Kiek dabar galima sužinoti tai jis valdžiai da skolingas apie 5 milijonų taksomis. Jis pasiaiszskino kad jis toki mažmoži visai užnirszo.

Ponia Laura Dobson atėjo in teisma ir paprasze "divorso", atsiskyrimo nuo savo vyro. Ji paaiszino kad jos vyras ja paliko Spalio menesyje ir ji nesitiki kad jis sugrįsz. Kai teisejas patare jai palaukti, kad da nei menesis nepraejo, kad jos vyras gal sugrįsz, žmona atsake bet tai buvo Spalio menesyje 1924 metuose.

Kansas City mieste, asztuoniolikos metu Lillian Arlene Bucher nuejo in teisma ir pareikalavo divorso nuo savo septynios deszimts asztuonių metų vyro. Ji pasiaiszskino kad jis jai pamelavo ir ja suvedžiojo, sakydamas kad jis tik septynios deszimts triju metu amžiaus.

Milan mieste, Italijoje, ponas Massimo D'Amico, pavalges restaurane ir pasižiurejes in bilą kiek tas užkankis kam kasztavo, iszstrauke revolveri ir pareikalavo kad tarnaitė mažiau imtu. Kai tarnaitė nesutiko jis pakele revolveri prie sa-

vo kaktos ir nusiszove.

Dallas mieste, Texas, Edward C. Parrish sau prisipažino kad jis per daug girtuokliauja ir per daug baladuojasi; jis pasieme telefoną, pasiszauke policijanta ir paprasze kad policijantas ji suaresztuotu.

Tie, kurie szlandien rugoja kad mes jau per daug pinigų siuncziamė Europos badaujančius pamirszta kiek mums szitas karas kasztavo. Sekretorius Marshall sako kad dabar Amerika turi duoti devyniolika milijonų dolerių kad iszgelbejus Europos žmones nuo bado, ir iszvensus treczio pasaulinio karo. Mums antras pasaulinis karas kasztavo tris szimtus trisdeszimts viena milijona dolerių (\$331,000,000,000) ir 295,904 Amerikiezių kareivių. Tai tie devyniolika milijonų dolerių mums isz tikro, tik, bajkos.

Amerikos paszelpa Francuzai, Italijai ir Austrijai, visiems mums kasztuos apie \$12.42 taksomis. O jeigu Kongresas sutiks su Amerikos Sekretoriaus patarimu paskirti \$16,000,000, tai visiems mums kasztuos apie 400 dolerių. Bet Amerikos Sekretorius praszo ir reikalauja net dvideszimts milijonų dolerių. Jeigu ant tiek Kongresas sutiks, tai kiekvienam isz mūsų kasztuos po penkis szimtus dolerių taksomis.

Moterys moka raszyti gražiausius laiszkus, ir joms vyrai taipgi raszo gražiausius laiszkus. Vyras vyrui nežino ir neturi ka raszyti. O moteris moterei neturi visai reikalo raszyti, nes jos viena kitai viska iszspasakuoja buczerneje ar per tvora.

Trumpas laiszkas geram draugui yra tikras inzeidimas. Jeigu jau raszai, tai ir raszyk kad butu kas skaityt.

Szios mados mokyklos neisz-mokina mus kaip gražiai ir aiszkliai raszyti. Kai asz savo broliui raszau laiszkus Universitete, jis visus juos laiko visai neatplesztus, nes jis žino kad jis negales nei vieno žodžio su-skaityti. Kai jis parvažiuoja del vakaciju, atostogu, jis visus mano laiszkus parsiveža ir praszo kad asz jam perskaityciau. Tai man visai ne naujiena, nes asz pats savo raszto, už dienos kitos nesuskaitau.

Kai inpyksti ir insikarszcioji ir nori savo draugui ar pažystamui szti ta pasakyti, seskis greitai ir parasyk jam laiszka. Paskui ta laiszka padek ant stalo iki rytojaus. Gerai iszsimiegojes, ta savo paraszta laiszka perskaityk ir suplieszyk in szmotelius. Tai patarimas vieno seno, žilagalvio profesoriaus.

Ukininkai dabar savo javus ir kviecius neszeria savo gyvuliams, bet laiko ir laukia pakol labiau pabrangs.

Kai raszai savo mylimajai, ar kokiai moteriszkei pradek savo laiszkelis su: "Mano mylimoji ir Brangus Teisejau."

Tik ant popieros žmonija pasieke garbes, grožybes, teisybes, dorybes ir amžinos meiles. O gyvenimas su popieros svajonėmis nesiderina.

Radio Programos Apie Žmogaus Lygybe

NEW YORK. — Kada žmones klausio radio programų, jie nenori kokių ten moralinių kalbų arba oratorijos, jie nori iszgirsti komediju, muzikos ir dramos. Jie mega dramas, kuriuos nuvaizduoja kasdieninius žmones, konfliktus ir galutina narsuolio laimejima. Tokios ruszies drama klausytojai girdi dabartiniai radio serijoj pavadintoji "Lest We Forget — The American Dream" vienuolika pilna serija, produkta Institute for Democratic Education, New York. Yra siuloma radio stoties visoje szalyje, be motkesties, kaip visuomenei patar-navimo žygis.

"The American Dream," isz 13, po penkiolikos minutu, videokaleliu nuvaizduoja kaip Amerikiečiai gali gyventi ir dirbti kartu kaip draugai ir susiedai, ir juose dalyvauja tokios žvaigždes kaip Helen Hayes, Frederic March, Paul Lukas, Sam Levene ir Canada Lee. Harold Franklin yra direktorius.

Apie 770 nepriklausomu radio stocių jau vartojo ankstybesnes "Lest We Forget" serijas.

Kurie klausio "American Dream" girdi kaip eiliniai žmones — mokytoja, groserninkas, taksi vairuotojas, gydytojas mažame miestelyje, laikrasztininkas, ir pacztorius žiuri in diskriminacija ir kaip jie stengia ja iszbraukti.

Pav., musu garsioji žvaigžde, Helen Hayes, vienoje programoje perstato jauna mokytoja, kurios klasioji neapykanta vieszpatauja. Ka ji gali daryti kada vienas jos mokins, Tommy Davis, vadina kita vaikuti Ricardo, "Bianri Puerto Rican." Isz tevo, juanasis Tommy iszmoko nekesti Puerto Ricans žmones; jo tevas buvo narys mokyklos tarybos. Jeigu jauna mokytoja kizsis in szidalyka gali netekti darbo. Bet galutinai ji intikina teva nusi-vesti abudu vaikuezius in Thomas Jefferson Memorial, ir tenais jauni ir seni supranta kas yra demokratija.

Kita programa nuvaizduoja kaip Dr. Louis Slotin, jaunas žydas mokslininkas aukavo savo gyvastį ausaugoti draugus.

Neprasta Jurininke

Szaukdama savo insakymus nuo mažo laivo, Beaver, in Los Angeles, stovi stora ir stipri moteriszke Marion McKaye, kuri yra tikra jurininke, ir sveria daugiau negu du szimtu svaru. Ji ezia dirba ir savo pinigų taupinasi kad ne už ilgo ji galetu savo laivelį nusipirkti. Tokiu moteriszkiu, kurios vyro darba užima randasi nemažai.

darbininkus Los Alamos valdžios atomines bombos instaingoj Ney Mexico. Szioje programoj jaunas Kiniszkas laikrasztininkas atidengia tikrus teisybes apie jaunojo mokslininko pasiaukojima.

Treczia programa papasakoją apie groserninka, kuris veda tikra kova prieš vietini duonkepį, kuris atsisako pasamdyti jauna darbininke tik todėl, kad ji Italų kilmes.

"Lest We Forget" ne vienintele radio serija, kuri remia geresni supratima tarpe invairiu grupiu kurios sudaro Amerika. Pradžioje sziu metu, keli muzikaliniai pranesimai pavadininti "Little songs on Big Subjects" buvo iszmeginti ir lig sziol szios vienos-minutes "jingles" prieš neapykanta ir diskriminacija girdetos per 500 stocių. Juos paraszo ir muzika pritaikino Hy Zagret ir Lou Singer, autoriai dainos "The Meatball."

Institutes irgi produkaviserijas radio užrekordavimu svetimos kalbose, kurie susideda isz dramatiszku pranesimų, kuriu tikslas yra insteigti vieninguma ir supratima tarpe žmonių kiekvienos tautines kilmes ir kiekvienos tikybos Amerikoje. Galima gauti tuos užrekordavimus Ispanu, Italų, Lenku ir Vengru kalbose. Kiti užrekordavimai kitose kalbose planuojama.

Kita svarbi serija szeszini pusvalandos programą, pavadininta "Neither Free Nor Equal" buvo klumoczama praeita vasara St. Paul rajone. Szios programos dave dokumentuotus diskriminacijos invykius apszvietoje, darbuose ir butu padetyje. Sziaurvakaruose. Praeita ziema radio stotis Atlanta, Georgia valstijoje, pasiule dramatiszka serija kovoti fanatiszkuma ir neapykanta, pavadinata "The Harbor We Seek."

"Lest We Forget" serijos pasiekia beveik kiekviena apylinke szalyje. Kurie klausio tos programos supranta, kad demokratija prasideda namie, mokykloj ir susiedijoj, ir jeigu ten praktikuojama, visi žmones ja visz visko laikys. — C.

PHILIPINUOSE. — Žinios kurios iki sziol ateina isz Philipinu parodo kad Prezidento Roxas partija pralaimes rinkimus.

BENDROJO AMERIKOS LIETUVIU PASZELPOS FONDO SEKRETORES RAPORTAS

FONDO ANTRAJAM SEIMUI, NEW YORKE LAPKR. NOV. 5 IR 6, 1947

Gerbiamieji Seimo Atstovai: BALF'o praeitame seime iszrinkti Direktoriai savo posedyje, invykusiam 1946 metuose, Spalio (Oct.) 19-ta diena, New Yorque iszrinkto sekama valdyba:

Pirmininkas—Kun. Dr. J. B. Konezius. Vice-Pirmininkai: Vera Kolicziene, Adv. A. Olis, Kun. N. Pakalnis, Adv. N. Ras-tenas. Izdininkas—Dr. Ant. Zimontas. Finansu Rasztinin- kas—Ant. Žilinskas. Sekreto- re—Nora Gūgiene.

Tame pacziam posedyje buvo iszrinkti Tremtiniu Imigracijos ir Inkurdinimo Komisijos Pirmininkas—Kaz. Vilniskis ir Naszlaiezių Komisijos Pirmininke—Vera Kolicziene; palikta abiem pirmininkam sudaryti savo komisijas.

Metams nepraėjus, Direktoriu ir Valdybos sanstatai pasikeite; vieton atsisakusio Dak- taro A. Zimonto direktore ir izdininke, iszrinkta P. Jurgeliute-Beverage.

Per praėjus metus Direktoriu buvo viso du posedziai, abudu New Yorque. Per ta pati laika Valdybos buvo penkiolika posedzių: Devyni, Centro rasztineje, New Yorque; Penki, nuosavam name, Brooklyne, ir Vianas, sekretores rasztineje, Chicago, Ill.

Gyvendama toli nuo Centro asz tegalejau dalyvauti tik viename Direktoriu ir keturiuose Valdybos posedziuose. Visu posedzių protokolu rasztai, kaip ir smulkmeniszka finansine apskaita, buvo kas menesi siuntinejam Direktoriu Tarybos nariams, kad jie butu pilnai daneszi apie visus BALF'o reikalus.

TARIMAI

Be svarstymu ir tarimu, susijusiu su reguliariais paszelpos reikalais, kurin nuodugniam tarimui ir iszsprendimui Direkeija ir Valdyba rode daug rimto demesio, buvo padaryta da toki tarimai:

1—Pirkimas nuosavybes, 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. Ten dabar randasi BALF' rasztine ir sandelis.

2—Europos atstovu klausimu reikalu nutarta:

(a) Kad skirti ingaliotiniai veiktu glaudžiai ir palai-kytu suejima su pacziu Tremtiniu Komitetais, kurie turi buti taip pat BALF'o Centro Valdybos patvirtinti.

(b) Kad tremtiniai, ten kur pajiegia ir gali, iszrinktu savo komitetus. Toki komite- tai turi buti patvirtinti BALF' Centro Valdybos New Yorque. Visa isz dalinima pinigų, siun- cziamu per ingaliotini, atlieka žmonių iszrinktieji komitetai.

(c) Kad tremtiniu iszrinktas komitetas pranesztu apie savo sanstata BALF'o Cen- trui ir kad BALF'o tenyksztis ingaliotinis irgi pranesztu BALF'ui; tik tuo atveju komi- tetas gali buti užtvirtintas ar atmetas, pagal BALF'o valdy- bos nuozura. Galutinas spren- dimas priklausio BALF'o valdybai.

(3) Vajaus atidarymas centre nutarta pradeti 1947 mete, Sausio (Jan.) 5 diena.

(4) Kadangi 1947 metu vajui pravesti buvo butinas sky- riu lankymas, todėl pirminin- kas Kun. Dr. J. B. Konezius su- tikio lankyti invairias vietas, pagal paruosztą marszruta, kaip tai: Pittsburgh, Chicago, Los Angeles, San Francisco, Omaha, ir t. t.

(5) Iszrinkta Kontro- les Komisija, susidedanti isz K. Vilniskio, M. Michelsonie- nes, ir S. Geguzio. Szio komi- sija veliau patikrino BALF'o Centro rasztus ir iszdave isza- mu raportą.

(6) Tremtiniu Imigracijos ir Inkurdinimo Komisijos pirmininkui K. Vilniskiiui atsi- statydzinus isz pareigu, tas pa- reigas laikinai ejo Kun. Dr. J. B. Konezius.

(7) Tremtiniu Imigracijis ir Inkurdinimo reikalu Kun. Dr. J. B. Konezius suszauke visu Amerikos Lietuvių Cen- triniu Organizaciju vadovybių specialiu pasitarima, susirinki- ma New Yorque, Liepos (July) 17 diena 1947 m. Tinksais, ap- tarti reikala insteigti ar inkur- ti atsikra ar prie BALF'o Lie- tuvių Tremtiniu Imigracijos ir Inkurdinimo instaiga, kuria sudarytu visos Amerikos Lie- tuvių Centrinės Organizacijos. Isteigta turetu rupintis iszga- vimu "Corporate Affidavits" pasiuntimui imigracijos reika- lais atstovo Europon ir kitais bendrais tremtiniu imigracijos reikalais.

(8) Kun. Dr. J. B. Konezius toliau siule imigracijos reika-

lais rupintis ir vietoje, butent, patirti Baltiezių apgyvendini- mo veikimus Maine valstijoje ir inkurdinima 'Baltic Village' ir t. t.

SKYRIAI

Kadangi kiti valdybos nariai ir visos ezia suminetis komi- jos sziam seimui iszduda savo iszsamius raportus, tai man te- lieka raportuoti tik apie pa- czios BALF' organizacijos szir- di, jos skyrius.

Gyvenimas parodo, kad or- ganizacija yra tik tiek stipri ir reikszminga, kiek ji yra gausi nariais, kiek yra sekminga save darbais. Nors asmenisz- kai visada buvau tis nuomones, kad pati svarbiausia BALF'o dalis yra jo skyriai ir nariai (kiekviename susirinkime tai pareiszkia), vienuok tik tu metu buvyje, kada mes turejo- me sukelti fondus, beveik isz- imtinai savomis jiegomis, rei- kalungamas organizacijos da- labiau paaiszkejo.

Nuo Spalio (Oct.) menesio 1946m., kada pirmajam seimui raportavau, jog isz visi yra 123 skyriai, iki sziu metu Rugsejo (Sept.) 30 dienai insisteige vos tik devyni nauji skyriai. Vadinas, dabar turime isz viso 132 skyrius. Turint galvoj reikalo svarbuma, ir tai kiek Lietuvių randasi szioje visokių progų ir gerybių kupinoj szalyje, tenka apgailestauti, kad toks mažas Lietuvių skaezius yra susibures in szeimyna, kuri teikia pagelba giliame varge ir tamsioje neviltyje paskendu- sims broliams ir seserims ne- gailestingoji karo nekaltoms aukoms.

Didžiausias skyrius yra De- troit, Mich., su 282 nariais. Daugiausia nariu yra Illinois valstijos. Po to seka Massa- chusetts, New York, Connecti- cut, Michigan, New Jersey ir t. t.

Szia proga pravartu pamine- ti, kad Vajaus metu musu sky- riai, daugumoje, gražiai auko- jo ir atsidejusiai dirbo rinklia- vose ir aplamai organizacijos veikime. Tie parbsztieji sky- riai užsitarinauja ne tik mūsų, bet visu paszelpos darbui atjaun- czianzių Lietuvių pagrabos ir gilios padekos. Man buvo malonu dalyvauti vietinių sky- riu susirinkimuose ir palaikyti ryzsius su skyriais ir BALF' veikejais svetur.

—BUS DAUGIAU—

SKAITYKITE "SAULE"

Pirkie U. S. Bonus

Uncle Sam Says

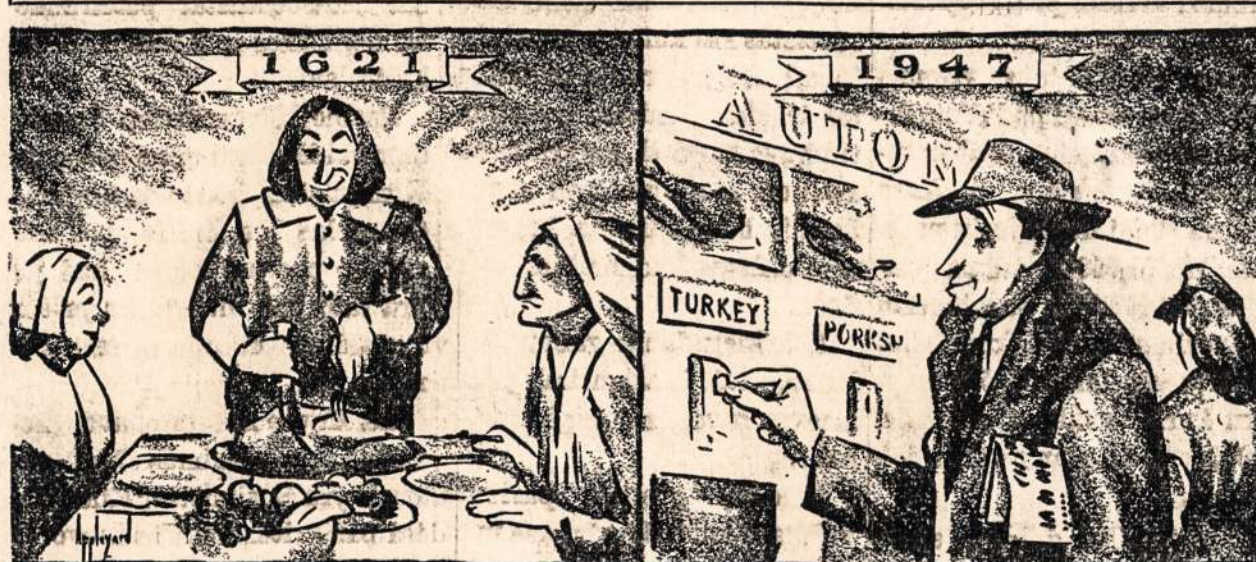

This is the time of year when the "shop early for Christmas" signs begin to take on meaning which will grow day by day until the happy day actually is here. You could do no better than to put savings bonds at the top of your gift list for some- one in your own family circle or a dear friend. U. S. Savings Bonds are truly the gift that is twice blessed—when it is given, when it is received and when it matures 10 years hence at the rate of \$4 for every \$3 invested.

—S. Treasury Department

Pirkie U. S. Bonus Szandien!

"Dekavones Diena"

Kai pirmieji Amerikie- cziai, Pilgrimai, atsisedo prie stalo su savo draugais Indijonais, Lapkriczio mene- syje, 1621 metuose, jie Die- vui dekojo už visas malones, ir tuo pacziu sykiu visiems mums dave ir paliko gražu pavyzdi kad ir mes turime

buti dekingi. Dekavones Diena, Ketverge Lapkriczio (Nov.) 27-ta diena, tai yra grynai Amerikoniszka Szvente. Sziomis dienomis mes gal Dekavones Diena praleisime pas savo mocziute ar kur mieste kuriame viesz-

butyje, hotelyje, bet visi atsi- minsime, ar turetume atsi- minti kad mes už daug ka- turime buti dekingi. Mes tu- retume buti labiausiai dekin- gi, už tai, kad kiti isz musu almužnos praszo, o ne mes isz ju.

:: KASYKLOJE ::

RUDENIO laike, miglotam rytu, tekejo saule, kurios spinduliai prasimuszinejo per tankes miglas, apszviesdama apylinke Westfalijos, turtunga in angli prie kurios tukstancziam darbininku duoda uzsiemima, isz ko loenininkai kasyklu supilineje skarbus.

Kaip akia uzmet stovejo eilia vienokiu nameliu, kurios loenininkas kasyklos del savo darbininku liepe pastatyti; grinczies szvarios, prie koznos randasi mazas darzelis, matomai, jog loenininkas rupinasi apie geruma ir sveikata del savo zmoniu.

Ne kuriuose langeliuose blizgejo raudona szviesa ziburio, pro kuri kas kartas szeszeli slankiojo skubei, rodos kad in kokia kelione rengesi. Ir taip yra, mat, anglekasiai rengesi kasdien in darba ir koznas skubina, idant ant szeszto adynos stotu prie darbo, ba taip yra prisakyta.

Grinczios kruta, tevai ir sznai skubinasi rengtis; vienas valgo pusrycius, kitas redosi, tai velei pila in lempuke alieju. Visi ant veido iszrodo malszais ir rodos nuliude, ba tai darbas ne yra del zmogaus smagus!

Dirstelekime in viena isz tuju grincziu, kuriuos ziba ziburelis kurioje jau gyventojai tu-rejo sukilt. Grinczia ne didele, bet szvari, rakandai ne puikus, bet szvarus, ant sienos kabo paveikslas Motinos Dievo taip brangus del kozno Kataliko; priesz paveikslas kabo nuolatos zibintait su spingstancziu zibureliu.

Ar-gi czia Lietuviai Katalikai gyventu? Ka ant paveikslas gali suprast, o ir ant kalbos. O del ko ne gali butie Lietuviai? Sziaudien tukstancziai musu broliu jieszko kasnelio duonos po visus uzkaborius svieto, tai kodėl ne gali butie gilume Vokietijos upatin-gai kasyklose Westfalijos?

Sztai tuojaus dasizinosime isz sznekos vyro, kuris eida-mas per duris, tare: Likie sveika motinele! Prakalbejo Lie-tuvizskai, jau didelis laikas tu-riu skubintis, idant nepasive-linti!

Su Diev, mano suneli, te-gul tave Dievas sergsti nuo ne-laimes! Atsake motina jau pa-buvus senele, kuri paskui sunu iszejo ir perzegnojo szventu kryzium einanti.

Buvo tai Lietuviai nuo Pa-nevezo, vadinosi Kudzmai, pribuvo priesz daugeli metu in Velszija, atsigabeno su savim vienatini da maža suneli Pranciszku. In kelis metus Kudzmai likosi po zeme uz-musztas ir likosi sunus Pran-ciszkus, norint da pacioje jau-nystoje, turejo mokykla pa-mest, griebtis uz driliaus ir pi-kiu, idant mirusi teveli uzva-duot, motinele ir save iszmaitint.

Jaukas Pranciszkus, buvo skabrus vyrukas, nuo visu my-letas ir kaip tiktai iszejo isz grinczios, tuojaus prisiskyre prie kitu draugu einancziu in darba. Vieni szauke: "Gutten Morgen, Fritz!" antri: "Glicien auf Fritz!" Pranciszkus vie-niem ir antriem atsakinejo, ga-lima buvo suprast, jog ji visi mylejo, o ir svetimtancziai pa-guodojo. Koznas isz angleka-

siu turejo lempuke, zibante. Isz visu szaliu susirinkinejo in viena vieta, per ka puikiai isz-rodė daugybe gyvu zibureliu.

Jau isz tolo buvo matyt riok-santi tamsu brekeri ir augstas rasztavones stovintes ant sky-les (szafto) kuria insileidinejo in po zeme, o tas szaftas vadi-nosi "Aurora." Buvo tai di-deles kasyklos, kurios tesei po zeme net po apylinkais kai-mais.

Po atejimui ant vietos, nusi-davinejo visi anglekasiai in pa-skyru nameli, vadinama isz Vokiszko "cech-hausen," o Amerikonizskai "ofisas." Jau-randa daugybe savo draugu isz kitu apylinkiu. Viduryje tojo namelio yra vietinga stuba, vi-duryje stovi ant iszkelmes sta-lelis ir kede.

Kaip tiktai szeszta valanda atejo asirode prie tojo stalelio daziuretojas darbininku vadi-namas "sztigar-as" arba bo-sas" pravarde Sturm, vyras augstas, pasibaigias, su per-vedentem akimi. Vienu uzme-timu akies perziurejo darbinin-kus.

Numeras pirmas! Paszauke ne smagum ir prikimsiu bal-su.

Esmiu! Atsake vienas isz anglekasiu.

Numeras antras! Pa-szauke velei Sturmas. Ziure-damas da ant pirmutinio.

Esmiu! Atsake velei antras.

Ir taip visus perszauke. Musu Pranis turejo trisde-szimtis septinta numeru.

Kada Sturmas jo numeru isz-szauke, buvo matyt jog susi-rauke ir da akys pikeziau pra-zibo.

Po perziurejimui darbininku iszbezo visi po du, ba koznas anglekasis turejo daduota in pagelba drauga. Visi skubino ant tuju rasztavoniui, apie ku-rias augszeciau buvo mineta. Czia lauke ant ju didele skryne, kabanti ant dratinu virvii, o kurios sueitinejo in viena stora virve ir toji uzisukinejo ant didelio rato. Ne minutos ne truko, o skryne prisipilde leistie darbininkus in po zeme ir iszimejimo angliu. O buvo taip pritaityta, jog kada su zmo-nim ejo zemin tai kita skryne iszkilnejo isz po zemes augsz-tyu su anglimi.

Ant balso elektrinio var-pelio, su kuriuom dave zenkla del nusileidimo, nusileidinejo zemyn kaip szuvis, o tiktai su-silaikinejo prie visokiu skyliu, per kurias darbininkai ineiti-nejo in augstziesnes kasyklas.

Pranas su savo draugu, jau gana senyvu zmogum ir su-kumpusiu nuo sunkaus darbo, iszlipo jau prie galutines sky-les. Iszlipia isz skrynios, pa-skubino abudu prie savo darbo.

Ulyczia po zeme kuria ejo, buvo isz pradzios gana plati ir ruiminga; juom ineitinejo gi-lin, tuom labiau siaurinosi ta-sai karitoris, jog turejo susilen-kia eiti.

Eidami susitiko su tuszczais vezimelais o ir pridetus angli-mis, kuriuos trauke, arklai, ku-rie niekados dienos szviesos ne rege, o per visa laika be atilsio turi sunkenybes tenst.

Pranciszkus ne temino ant ju, ba jau buvo paprates ant tu-vargszu ziuretie. Tame pasiti-

ko su vienu arklui zilui, mato-mai pazinstamu gerai del Pran-ciszkaus, ba glose ji, iszeme isz kiseniaus papesztuos zoles ir padave arklui. Nusizvenge zilukas ir graziom akimis pa-ziurejo ant Pranciszkaus. Da-karta paglostė ji ir su pirsztai-perszukavo karezu arklui.

Da jis tave nuolatos pa-zinsta, tai Pranciszkaus drau-gas, ziurek kaip jis ant taves meilei ziuri.

O taip man labai gaila,

Bai gali, toje Delevare
Tik keleta musu zmoniu
yra,
Bet ne visi geri,
Tiktai randasi keli,
O tos ruteles tai
jau gana,
Kaip girdet tai ant
vieron gyvena,
Arba pas vaita susiporavo,
Paskui kaip velnei
velnuoja,
Pasima po savo globa
vyreli kita,
Isz tuo nebus neikai,
Lai jais perkunas
suplaka.

Koki tai vyreli
atradan,
Svetimoje namelio ji
uztikau,
Labai paprastas taip
daryti,
Kitu gyvenimus ardyti.
Taigi, vienas vyras,
Savo boba apleido,
Per ta svetima vyrelio,
Kur tas gali papultie
In didelia beda,
Jeigu tokis da in
kur atvezlios.

Tai su karabinu
uzprovinta ten pades.
* * *
Tasai garnys,
Nelabas panksztys,
Padet ant vietos
reiketiu,
Kad mergelioms prezentus
nedavinetu,

Sztai neseniai,
Viena apdovanojo,
Toji ant sportuko
uzsiklepojo,
Bet tasai gerai
iszsiteisino,
Ir vaitas mergele
apkalitino,
Paskui vaitas tare:
Prie vaikino nekaltau
nesikabytu.

* * *
Tikrai nezinau,
Ar tai teisybe ar ne,
Bet vienoje miestelioje,
Didele girtybe,
Kad bobes gere per
nakteles,
Nepriziuri savo szejmyna,
Per vakarais tik
girtuoklauja,
Kas tenais veliaus
buvo nesakysiu,
Gal netrukus gala gausite
Jeigu greit girtuokliauti
nepaliausite.

kada tik su juom susitinku. Isz bedos ji tiktai pardaveme ir ne-bagelis pateko in mainas.

Ar ne pyksti ant manes ir padave arklui. Nusizvenge zilukas ir graziom akimis pa-ziurejo ant Pranciszkaus. Da-karta paglostė ji ir su pirsztai-perszukavo karezu arklui.

Glamonedamas su ziluku, net apsiwerke, o arklys rodos suprasdamas su galva palinga-vo. Toje valandoje, kada jau norejo eiti tolyn, atsiliepe rus-tus balsas szale ju:

Ka tai tinginei, vele sto-vite ir kitiem kenkete darbe?! O tai vis tas Kudzma, ne tiktai pats megsta tinginiauti, bet ir da kitus trukdo.

Buvo tai vyriauses daziure-tojas Sturmas, kuris kas kartas labiau klykavo ir prisartine-jo prie abieju anglekasiu.

Perprasau pona, tare Pranciszkus, noredamas iszsi-teiset, ne viena minuta nestove-jome.

Minuta prie minutos, tai buna dvi minutos, ir adyna, tai vis pas jus minuta. Kad man daugiau prie jokio vezimelio nesulaukinetumete.

Pone, tasai arklys kita-dos prigulejo prie manes; kada sziaudien pamatau, tai gailis-tis mane apima.

Gailekis pats saves, o su arklui pasiliauk!

Kad poneli!

Prie darbo marsz, prie darbo! Paszauke Sturmas, ir parode su ranka perskira ku-riuoje reikejo dirbt.

Norint kraujas Kudzme uz-vire, ne dryso daugiau atsi-liept; zinojo, jog kaipio perdeti-nio reikejo klausyt. Nuludes patrauke savo drauga uz ran-koves ir nuejo.

Neuzmirszk sau klyke paskui Sturmas, jog jeigu da-karta paregesu tave prie zilu-ko, tai danesziu direkciai jog esi tingins ir niekam ne tikes!

Skubei nusidave in savo sky-le. Kas kartas buvo virszus ze-mesnis, turejo lenktis, kad ne-pataikint su galva in koki at-sikisziusi akmeni; oras kas kar-tas buvo dregnesnis ir sunkiau kvepuot galejo, net atejo in vie-ta kurioje dirbo ir biskuti ap-simalszino.

Ne buvo tai smagus darbas, ba kone sedint, turejo kirst angli maiszta su akmeniu. Kur ne galejo ingalet su pikais turejo su paraku draskyt.

Ne daug galejo prigelbet Pranciszku, jo draugas, senas zmogus, nusidirbes, kuris vos puse adynos padirbes pradejo skunstis ant dieglio krutineje. Pranis gaildamasis jo pats sunkesni darba iminejo, o jam davinejo lengva, pats lodavo vezimus ir tiktai davinejo se-nini stumdinet ant kelio nuo kur palminejo ant didesniu ve-zimu ir veze prie skyles per ku-ria isztraukinejo laukan.

Isz tosios priezasties turejo Pranas dirbtie uz du, ba nei vienas isz anglekasiu ne norejo priimti sena Drazaila, Prus-Pa-loki nuo Poznanes taip vadino-si draugas Praniaus. Ka galejo daryt? Ar-gi varis nuo saves, del to kad jau senas ir ne tiko prie darbo? Norint Prancisz-kus buvo Lietuvis, o Drazaila Lenkas, vienok mylejosi abudu labai ba abiejuose vienokis kraujas gyvavo.

Vereziau gyvasties ne-tek, pamanstino Kudzma negu-taji vargsza turetau nuo saves nustumt!

Dievas uz tai Kudzmai lai-

mino; darbas ejo gerai ir isz savo vietos daugiau anglies iszdavinejo negu kiti.

Prani, tare senis in Kudz-ma, zinai Prani, Dievas tau lai-mina ir tavo ranka valdo; da-tu tiktai su pikiu suduodi, te-nais anglis verzesi, rodos kad su paraku griauai. Tai tau Die-vas padeda uz mane, sena jog ne atstumi nuo saves manes vargszio. Pas Dieva turi didele mylesta; mielaszirdingi, mila-szirdyste dastoja. Zemesnis da-sziuretojas pravarde Korn, la-bai mylejo Pranciszku ir del ki-tu darbininku state ji uz pa-veizda.

Sziaudien Kornas vakare ap-skaite kiek kas padare angliu, tai pas Pranciszku rado dau-giause.

Darbszus isz taves vyras paszauke artindamasis in vieta kur Pranis dirbo, tu velei dau-giause sziaudien anglies padai-rei. Jeigu taip visi dirbtu, tai kasykla dvigubai tiek naudos atnesztu.

Gal mano vieta yra ge-riauses uz kitus, tare Pranis letai.

Geresnis ne geresnis, bet tame yra sztukta, jog tu ne vie-no ypo ant tuszczio nepadarai, kur tiktai uzsikeisi su pikiu tai kozna karta daugybe anglies nusiverczia, del to-gi rodos uz du dirbi.

Dekinga akia dirstelejo Pra-nas ant Kornu, dekavodamas jam szirdije uz prilankuma.

Kas ten uzejo tarp taves ir vyriausio uziuretojas Sturmo, paklause Kornas uz valandeles, ziuredamas Praniu in akis, rodos kad nori pats apie viska dasizinot.

Asz nieko ne zinau, ba jam in kele ne pareinu, atsake Pranas.

Sturmas ant taves spen-dze, turejei tu ji kada norint uzpykint, ba tai zmogus tuszty-biu pilnas, savmylis, labai pik-tas.

Asz niekame nesijauciu, kozna karta atidavineju jam garbe, niekame ne prazengiau.

Tai dyvai!

Jis Kudzmos nekencze, insikiszo senas Drazaila.

Ne kenczia? O tai del ko?

Ba Kudzma yra Kataliku, o priek tam Lietuviu; o norint ir Sturma Katalikas, tai vienok pabaizu zmoniu nekenczia, ba kas isz tokios Katalikystes jei-gu plusta ant baznyczios in ku-nigu, jog net baisu klausyt, o Lietuvis, tai uz laukinius laiko.

Na tai da vis negali butie priezastis rustybes.

Bet senas Drazaila, mylintis savo drauga kaip locna sunu, kas kartas daugiau uzsidegine-jo, ba prijaute, jog jaunikaits niekame priesz taji virszininka ne prasizenge.

Taip ponas kalbi, ta pati pasakys ir koznas doras zmo-gus, bet ne Sturmas, kuria, jei-gu tiktai galetu, uzsmagtu kozna Katalika!

Tegul ir taip buna. Tai del ko jis ne ant kito kokio, tik-tai ant Kudzmos uzsiupuolineja-juk czion turime daugiau Kata-liku, o ir tu pone esi Kataliku.

Na taip, bet ne vieno taip ne kenczai kaip Kudzmo, gal del to, jog yra drutu, jaunu ir skabrum vyruku, o asz senas, ir mane darbe uzvaduoje? O vel jog jo visi anglekasiai klauso ir ant susirinkimu buna pir-mutiniu, tas tai ponui Sturmai ne patinka.

Ne posmuok seni, lyk uz-pykes Kudzma paszauke, tu mane iszmokinau dirbt; jeigu ne tu, tai abudu sziaudien ir varga viltume, tu mano tevu ir mokytoju.

Kornas pamanstino valande-le, o paskui paklepojo Pran-ciszku per peti ir tare links-mai:

Tegul buna vale Dievo, ir te-gul buna kas nori, o tu savo darba vaktuok, o del oberszti-gerio (taip kaip supradentas) bunkie prielankus, o szaip Die-vui atsiduok; tiesus keles yra tikriauses, veda jis visados in gera vieta; kas juom eina, ne-reikalaueje bijot, idant paklys-tu.

Dekui uz gera patarima ir zodi, tegul Dievas ponui uz-moka.

Jeigu kada pririeketu, tai zi-nosiu ka sakytie apginime ta-vo. Bukite sveiki!

Keliauk ponas sveikas! Atsake abudu anglekasiai, zi-uredami ant traukenczio.

O kad jau savo pabaige, pa-state noczinas savo ir paszali ir nusidave in szali, in kur nu-ejo priesz valanda priziureto-jas arba sztigeris Kornas. Ka-da daejo prie skyles kurioje iszkelineje augsztyu darbinin-kus, vienoje valandoje buvo iszkelti augsztyu ant szviezio oro, tokiu jau spasabu, kaip isz ryto inleidinejo in kasykla to-je pacioje skryneje.

Virszuje zmoniu garmejo kaip ant jomarko. Szimtai mo-teriu ir vaiku apsiaubinejo sa-vo tevus ir brolius, del kuriu atnesze pietu, kalbedami su jeiseis linksmai. Tiejei darbi-ninkai, ka ant virszaus dirbo,

valge savo pietus, ant virszaus kur dirbo kiti, kurie dirbo po zeme ir savo darba pabaige, ga-lejo eiti namon ant piet.

Ir Pranas su Drazaila savo darba pabaige, tai iszsikele in virszu, ejo namo.

Sztai kas tokis meilei uzpa-kalije judvieju prakalbejo:

Labai dien, Pranciszkau! Ir geras Drazaila!

Abudu atsisuko atgal, vei-das Praniaus nuszvito, buvo tai Barborele, dukte Kurpaso ku-ris turejo darba ant virszaus. Senas Kurpas pribuvo in Vo-kietija pirmiau uz Pranciszku, paejo nuo Latviju szalies. Pir-miause nuo vaisko praszalino in Tilze, paskui nusidave in Poznane, ten apsipacziauo su Vokiete ir ant galo nusidave in Vokietija ant uzdarbiu ir ant visados apsiliko. Ne uzmirszo Lietuviszkos kalbos ir tankiai su Pranciszkaus motina kalbe-jo Lietuvizskai. Uzaugino vie-natine duktere, dave atsakanti moksla, per ka vakarais uzsi-minejo skaitymu visokiu kny-gu ir taip tevelui gyvenima saldino.

Tankiai atlankinejo Pran-ciszkus Kurpasus, kaip pas savo drauga, kur ne tiktai pasi-kalbedavo apie viska, nes da-trauke ji patogas veidelis Bar-bukos. Ba po teisybei nebuvo visoje aplinkineje patogesnes merginos uz Barbuka, nei pa-baznesnes, ne patingesnes ir darbsznesnes. Prigelbinejo pap-rastinai motinai darbuje, o ka-da dvylikta adyna prisartine-jo, nuneszineje tevu pietus. Tai-gi ir dabar sugryzinejo su tuszcziais puodukais namo.

Labai rytas tau, Barbore-le, atsake Pranis, ka czia veiki?

Nuneszian tevu pietus tare, ir laukian ant jus.

Labai gerai, eime drauge namo, bus linksniau.

Paskutinius zodzius taip na-vatnei Pranas isztare, jog net mergina pabugus ant jo dirste-lejo ir ant kart atmine jog ture-jo turet koki rupesti savo szir-dije.

Kas tau stojasi, jog taip nuliudes.

Nieko, uzeina laikas zmo-gui visokios mintys, bet tas praeina. Ne yra gyvatos be pa-kramtos, uzeina visur.

Tai Sturmas velei kaltas. Norejo iszdestinet Drazaila, bet tuojaus nustojo, ba Pranas pa-merke idant tyletu.

Ar velei tau Sturmas ka-toki kalbejo? Jeigu ka tau jis sako, tai to ne imkie sau in gal-va; visiems jis dagrauze ir visi jo ne kenczia.

Kad ir taip butu, bet jis mano perdetinis.

Bet jis tau kenkt ne gali!

BUS DAUGIAU

Garbingas Protevis

Stephen Decatur asztun-tasis, anuku anukas kurio pro-tevis buvo Stephen De-catur, Amerikos Laivyno didvyris, ziuri in savo pro-tevio paveiksla. Szitas pa-veikslas buvo paskolintas isz Amerikos Laivyno Akade-

mijos kai Laivyno karinin-kai atidare nauja mokykla del karininku in University of Pennsylvania. Stephen Decatur asztuntasis yra stu-dentas in Virginijos Univer-siteta.

SIENINIAI

KALENDORIAI

1948 M.

15 coliu ploczio x 23 1/2 col-
ilgio., Po 35c, arba 4 uz \$1.

Adresas:

SAULE PUBLISHING CO.,
MAHANOY CITY, PA. U.S.A.

Zinios Vietines

— Vajus rinkti aukas Lietuviams Tremtiniams Europoje Spalio (Oct.) 27 iki 31 dienomis Mahanoy City, Pa., pasekmingai pasibaige. Isz viso, \$2,009.00 buvo aukoti szitam geram tikslui szelpti brolius ir seseris Lietuvius pabegelius. Taigi, uz toki duosnuma ir meile musu tautieciams kentaciams, Bendras Amerikos Lietuviu Fundas, kuopa 83-czia, kurios pirmininkas yra Kun. Kazimieras J. Rakauskas, izdininkas Stasys Geguzis ir rasztininkas Charles Rusk, nuosirdziai taria padekos zodi acziu, ne vien Mahanoy City Lietuviams bet irgi Nelietuviams, kurie prisidejo gana gerai savo aukomis. Taipgi, dekojame "Saules" redakcijai, uz pagarsinimus, dovanas konverteliu ir spausdinimi laiszkui. Irgi, ipatingai dekojame Mahanoy City biznieriems uz gera pagelba pagarsinti szu vaju; ir moterims. Szv. Juozapo parapijos, kurios pasiszvente aplankyti visus gyventojus Mahanoy City. Viena zodziu, tariame acziu visiems kurie vienaip arba kitaip prisidejo prie szitos vieszos rinkliavos auku Lietuviams Tremtiniams Mahanoy City, Spalio (Oct.) 27—31 dienomis. Vajus buvo pasekmingas, tai garbe Lietuviams Mahanoy City apylinkeje. Lai, Gerasis Dievas palengvina Lietuviu Tremtiniu kentejimus. Duok Dieve, kad ju ir musu tevyne, brangi ir mylimoji Lietuva vel butu nepriklausoma!

— Kun. K. J. Rakauskas.

— Praeita Panedeli popiet apie 4:30 valanda, laike taisimo timberiu Mahanoy City mainuose, staiga sugriuvo virszune zeme ant du angliakasu, George Sabol, 47 metu amziaus nuo 539 W. Pine Uly., iszliko gyvas ir randasi Locust Mt. ligonbuteje, o jo draugas Hiram E. Wehr, 46 metu amziaus, nuo 1102 E. Mahanoy Uly., likos uzmuzytas, kada kiti angliakasai norejo ji iszgelbeti. Wehr paliko paczia Adele (Stankieviciute), du sunu: Russell ir Lee ir duktere Ruth, taipgi motina ir viena seseri. Velionis buvo Metodistas.

— Ana diena ponija Marijona Makalaviciene, nuo West South Ulyezios, sugryzo isz Philadelphia, kur ji gydosi Jefferson ligonbute.

— Gerai zinomas Leo Kinsinger, plumbers, nuo 1035 E. Mahanoy Uly., likos suzeistas in galva, laike darbo Shenadoryje.

— Auditorius Generalas G. Harold Wagner isz Pennsylvanijos Valstijos pranesza kad prades iszdelinet pinigų paskirta per Pennsylvanijos Valstijos Legislaturos del Publikiniu Mokykliu Schuylkill paviete, isz kuriu Mahanoy City, aplaikys \$41,564.51; Ashland \$34,230.29; Coaldale \$23,918.86; Frackville \$46,338.05; McAdoo \$31,639.58; Minersville \$32,628.88; Saint Clair \$33,715.37; Schuylkill Haven \$38,475.51; Tamaqua \$71,596.01 ir West Mahanoy Township \$36,283.40.

— Petnyezioj pripuola Szvencz. Paneles Marijos Pankavimas.

— Lietuviu Moteru Klubas isz Schuylkill pavieto laike savo Kart Parti Panedelio va-

kara, Necho Allen svetaineje Pottsvilleje, buvo pasekminga ir daug publikos dalyvavo tame kart parti.

— Subatoj Szventos Cecilijos.

— Kita sanvaite: Nedelioj yra 26-ta Nedelia po Sekminiu, taipgi Szvento Klemenso; Panedelyje Szvento Jono nuo Kryziaus, taipgi ta diena 1864 metuose mire rasytojas Simanas Daukantas; Utarninke Szv. Katarinos; Serejoj Szv. Jono Berezmano; Ketverge Szvento Auxillio, taipgi ta diena pripuola Amerikos Szvente Dekavones Diena — Thanksgiving Day; Petnyezioj Szv. Stepono ir Comp., Subatoj Szv. Saturnino Vyskupo.

— Adventai prasideda Nedelioj Lapkriczio (Nov.) 30 d.

Shenandoah, Pa. — Ponija Elzbieta Grigiene, nuo 29 E. Lloyd Ulyezios, numire Panedelyje po piet savo namuose, sirgdama per koki tai laiką. Gime Lietuvoj, atvyko in czionais budama jauna mergina. Jos vyras Konstantinas mire 13 metu atgal. Prigulejo prie Szv. Jurgio parapijos. Paliko trys anakies, G. Jakiaviciene ir J. Dominaitiene isz miesto, ir Verna Yanczius isz Waterbury, Conn., keturis anakus: Jona Pikaitis, Antania ir Alberta Yancziai isz miesto ir Jona Yancziu, Wilkes Barre. Laidotuves atsibuvo Petnyezioj isz Graboriaus Vinco Menkevicioj koplyczios 15 E. Cherry Uly., su apiegomis Szv. Jurgio bažnyczioje 9-ta valanda ir palaidota in Szv. Marijos kapines.

— Ponija J. Anskaitiene, sena gyventoja isz Brandonvilles, numire Utarninke 8:45 valanda ryte, namie, sirgo tik keleta sanvaites. Velione kitados gyveno Shenadoryje bet apie 33 metai adgal persikrauste in Brandonville. Paliko savo vyrą Jona, sunu Adolpa, Brandonville, dvi dukterys: panele Marijona ir Jean, pati Charles Hess namie. Laidos Petnyezioj 10-ta valanda ryte, ant Kalvarijos kapines. Graboriai J. A. Oravitz ir Sunai laidos.

Tamaqua, Pa. — Thomas Skutch, lietuvis, 73 metu amziaus isz miesto, numire po trumpai ligai. Gime Lietuvoj, atvyko in czionais penkisdeszmetis metu atgal, buvo angliakasis. Prigulejo prie SS. Petro ir Povylo Lietuviskos parapijos. Paliko savo paczia Morta ir du sunu.

Prezidento Kalba Kongresmonams

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

kiek darbininkui bus valia reikalauti algos, kiek uzdirbti, taip kaip per kara buvo daroma.

Prezidentas sake, kad iki dabar mes vis snekejome apie visoki daigtu ir maisto branguma, ir vis klausiemies viens kitą, kas bus ateityje. Dabar jau nereikia tos ateities bijotis, net ta ateitis czia pat, tas rytojaus klausimas turi sziantdien buti iszrisztas.

"Amerikieciams, sake Prezidentas Trumanas, dabar jau atejo juodos dienos ir da juodesnes laukia ateityje."

Prezidentas Trumanas sake kad didziausias pavojus gresia musu krasztui ne nuo kokio ten

pramones pakrikimo isz vidaus, kad mes galime savo kraszta patys sugriauti!

Dabar Amerikieciai, tese toliau Trumanas, daugiausia uzdirba ir maziausia turi; dabar Amerikieciai daugiausia perka ir maziausia gauna; dabar Amerikieciai brangiausiai uz viska moka ir prasciausiai daigtus uz savo pinigus prisi-perka.

Trecias Trumano punktas buvo patarimas kaip sustabdyti visa szita pragyvenimo pabrangima. Jis aizskiai nustate deszintis nurodinimu, kaip kasztus sumažinti ir kaip viska atpiginti.

Mes nesakome, kad mes jau su visais patarimais sutinkame ar jiems pritariame; bet po teisybei turime tiek pasakyti, kad Prezidentas Trumanas aizskiai ir drasiai pasisake, kur jis stovi ir ko jis nori.

Ketvirtame ir paskutiniame punkte, Prezidentas Trumanas vieszai iszdryso pasakyti ka mes jau per kelis metus sakeme ir raszeme: kad darbininku algos yra taip susirszusios su kasztais, kad negalima atskirti. Kai algos pakyla, tai pragyvenimas turi pabrangti.

Mes vis raszeme ir raszeme apie ta "Uzburta Rata," kuriame algos vejasi kasztus, o kasztai seka paskui algas.

Prezidentas Trumanas praszio ingaliojimo suvaržyti ir priziureti kasztus ir darbininku algas, kaip buvo per kara daroma. Jis sako kad jis tikisi kad jam nereikes tokius instatymus investuoti ar panaudoti, bet jis nori, taip sakant, lazda tu reti parankiai, tiems kurie nenoretu grazumu klausyti.

Visas Kongresas ramiai iszklaube Prez. Trumanas kalbos, bet kai tik Prezidentas nustojo kalbejes, tuojaus pasirode kad ne visi su savo Prezidentu sutinka. Prezidento iszsireiskimai nepatiko nei Demokratams, prieszio uzsienyje, bet isz musu jo draugams, nei Republikonams.

Visi sutinka kad reikia greitai siunsti paszelpa in Europa, bet nesutinka kaip ta paszelpa bus siuncziama ir teikiama. Visi sutinka ir prisipažinst kad reikia kaip nors sustabdyti visa szita paszieliszkia branguma, bet nesutinka ant budo ar priemones kaip tas darbas gali buti atliktas.

Republikonai sako kad Prezidentas Trumanas su visais Demokratais dabar nori pasirodyti kokia gera yra Demokratai partija. O Demokratai kaltina Republikonus uz viska kas tik dabar Kongrese atsitinka. Abudu skundziasi ir ta paczia daina dainuoja: "Muszta neszmusza nesza."

Sieniniai Kalendoriai, 23% coliu ilgio - 15 coliu plochio, po 35c arba 4 uz \$1.00. Adresas: Saule Publishing Co.,

SUKILIMAI ITALIJOJE

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

Netoli nuo Agro di Vernola, Komunistai nukirto telefono stulpus, kad miesto gyventojai negaletu szauktis pagalbos. Policija sueme ir suaresztavo kelis Komunistus, kuriu tarpe buvo ir Komunistu Darbininku Partijos sekretorius.

Rymoje buvo bendros strai-kos, kurios prasidejo puse po vienuolikos isz ryto ir uzsbai-ge pus-antos valandos po pietu. Bet dauguma darbininku nesugryzio in savo darbus iki rytojaus. Strai kos czia prasidejo kai Komunistai stengesi suardyti mitinga pargryzysiu Italijonu kareiviu, kurie buvo belaisviai Rusijoje. Mat, Komunistai bijojosi kad tie kareiviai, kurie buvo paragave to Rusijos Rojiaus, nepasakytu teisybe apie Rusija.

Kai keli Komunistai norejo insibriauti, inlysti in ta susirinkima, policija jiems kelia pastoja. Tai Komunistai ant to kerszto iszszauke bendras strai kas po visa Rymos miesta.

Keli laikraszciai Rymoje nepasirode vakar ir uzvakar, neiszleido visai savo numeriu, uz tai kad tie kurie spauzdina, laikraszczius norejo redaktoriams ir laikrasztininkams pasakyti ka spauzdinti ir ka apeleisti.

Uniju vadai aplanke visus redaktorius ir insake jiems ka jie turi spauzdinti ir skelbti apie unijas savo laikraszcziuose. Vietoj nusileidus tiems uniju vadams, kurie yra visi Komunistai, keli laikraszciai nutare visai ta diena savo laikraszczius neiszleisti.

Kiti laikraszciai sutiko tas uniju vadu, Komunistu straipsnius iszspauzdinti, bet tuo pacziu sykiu pareiszke kad jie ir savo zodi tars apie tuos pareiszkimus. Kai darbininkai kurie spauzdina tuos laikraszczius pasiskaite ka tie redaktoriai sako apie tuos Komunistu pareiszkimus, jie mete savo darba ir nespauzdino, tai ir tie laikraszciai neiszėjo.

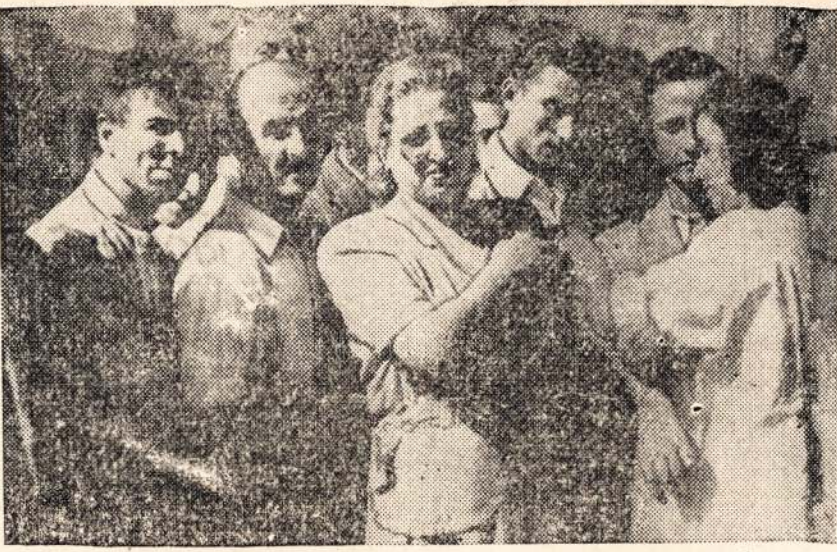
Komunistai dabar Italiijoje stengiasi kuo daugiausia strai-ku sukelti ir žmones subuntavuoti, kad taip pažemintus valdzia ir visiems parodzius kad valdzia yra niekam neverta.

Chiusi mieste, Komunistai sukurste žmones ir iszszauke visus darbininkus ant strai ku uz tai kad valdzia suaresztavo keturis Komunistus, kurie yra intarti uz nuždyma viena policijos saržento ir keturiu valdzios policijantu.

Komunistiskas laikrasztis L'Unita raszo kad "Italijos žmones dabar naikina visus melagius ir laisves neprietelius.

Komunistas Signor Nenni jau turi iszrinkes Komunistu Premieriu, kai tik esamoji valdzia bus iszvaryta ar panaikinta.

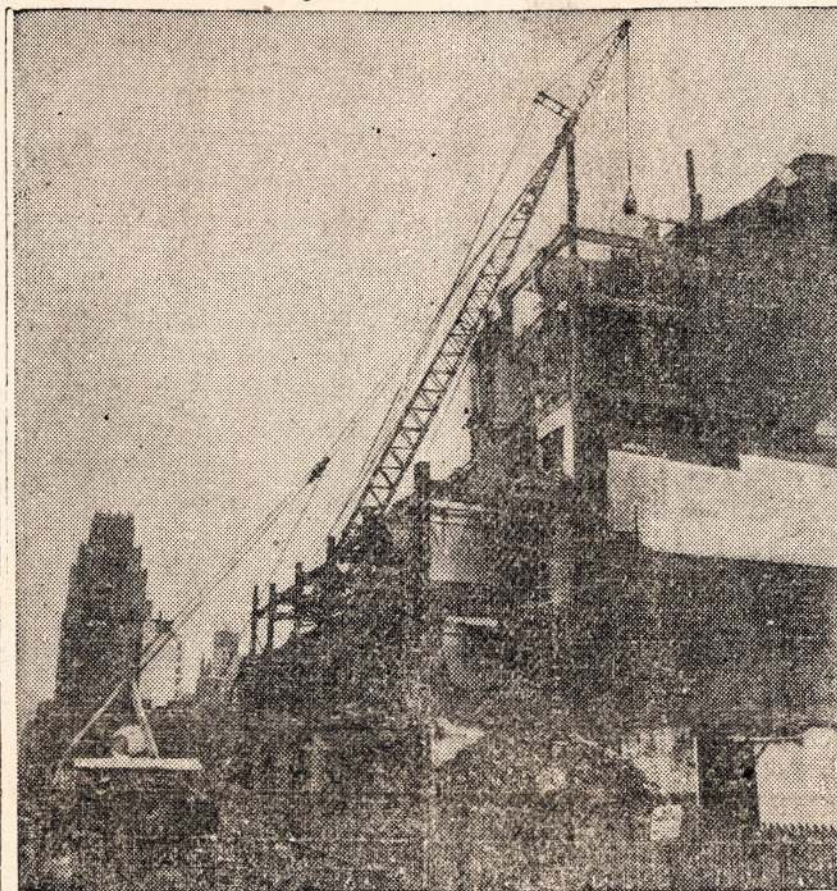
Apsisaugoja Nuo Baisios Choleros Ligos

Kai Egipto mieste praplito Choleros liga ir tukstancziai iszmire ir mirszta, Graikijos žmones greitai susirupino apsisaugoti. Valdžia sykiu su Graikijos Raudonojo Kryziumi visiems žmonems

uz dyka iszdalina vaistu, gyduoliu apsisaugoti nuo tos baisios ligos. Czia paveiksle matome Atheniecius, kurie laukia isz eiles kad slauge jiems in rankas inleistu tu vaistu, liekarstu.

Griauna Namus

Inžinierius su szita mazzina iszkelia dviejų tonu bole in augszti ir paskui paleidzia ant stogo, namu kuriuos jis nori sugrauti. Didziuose miestuose daug szitokio darbo randasi, nes vis statoma

nauji namai ar fabrikai. O kai vietos nera, tai senus griauna ir in ju vieta naujus stato. New York mieste dazis nori sugrauti. Didziuose miestuose daug szitokio darbo randasi, nes vis statoma

ta. Jis jau buvo nuejes pas buvusius Premierius Vittorio Emanuele Orlando ir Francesco Saverio Nitti, ir prasze kad jie printu Premieriaus vieta kai Komunistai iszmes esamaji Premiera Alcide de Gasperi. Bet jiedu atsikase.

GRAIKAI PRASZOSI PAGELBOS

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

Karo Sztabo virszininkai speja, kad uz keliu dienu, sukilimai susikirs su valdzios armijomis prie Thrace miesto, nes sukilimai nepriima to pasiulinimo grazumu pasiduoti, kuri jiems dabar duoda Premieras Themistocles Sopolis. Jie galletu pasiduoti ir nei vienas isz ju nebutu nubaustas.

London, Anglija. — Vestuves Karalaites Elzbietos kuri yra Anglijos sosto inpedine su Leitenanto Philip Mountbatten kuris pirmiau buvo Graikijos Karalaitis Philip, likos suriszi mažu moterystes Ketverge 11-ta valanda ryte, Westminster Abbey per Arkivyskupa Dr. Geoffrey Fisher isz Canterbury.

ILGA KELIONE NAMO

Iszizada Amerikos, Vaziuoja In Savo Gimtine

NEW YORK. — Kaip ir kiti ateiviai, kurie bastosi ir klajoja po svieta, Armenieciai vis svajoja apie savo kraszta, apie savo tevyne, apie savo gimtine. Ana sanvaite New York mieste, szimtas penkios de-

szimts Armenieciu taip iszsilgo savo tevynes, kad jie iszszizadejo Amerikos pilietybes ir sedosi in Sovietu laiva 'Rossia' ir iszplauke isz Amerikos in savo tevyne, kuri dabar yra Rusijos dalis.

Dauguma suaugysiu tu žmonių gyveno Amerikoje trisdeszimis ar trisdeszimis penkis metus. Dauguma ju nera Komunistai, ir daug isz ju graziai gyveno Amerikoje. Ju vaikiai kalba ir elgiasi kaip tikri Amerikieciai.

Bet visi jie dabar tikisi kad Motina Rusija jiems daug daugiau duos negu Dede Samas dave. Jiems kelione visai uz dyka. Rusija atmoka kasztus. Jiems prižadejo gerus darbus, dideles paskolas, daug žemes ir gera bizni savo gimtineje.

Rusija, kurios žmones badauja, dabar siunczia maszinu ir kitu daigtu szitiems Armenieciams uz \$60,000.

Szitie buvusieji Amerikieciai vezasi su savimi refrigatorius, maszinas, tulszis ir automobilius, ir tikisi savo gimtineje kaip ponai gyventi. Tie kurie nors kiek mokslo ar turtelio turi, tikisi kad jie bus tikri ponai savo tevyneje. O biednieji tikisi kad Rusija jiems dabar duoda daug daugiau negu Amerika dave.

Bet szitie keleiviai, szitie nabagai Armenieciai nezino daug dalyku apie ta kelione ir apie tuos Rusijos pasižadejimus! Jie nezino ir nesupranta kad jie sudaro tik maza dalele tos tvarkos, kuria Rusija dabar daro. Rusijai labai reikalinga darbininku del fabriku ir del ukiu Armenijos kraszte ir dabar Rusija tukstanczius biednu skarmalu isz visu Europos krasztu renkasi ir kvieciazi namo. Tokiu darbininku kurie tampa gyvais vergais Rusijai sziantdien reikia.

"Tie Amerikos pilieciai Armenieciai, kurie dabar savo pilietybes iszszizadejo vis mazzina kad jie gales sugryžti in Amerika jeigu tenai nepatiks! Jie nezino ar nesupranta, kad isz ten jiems NERA KELIO ATGAL!"

Pirm negu jie iszplauke isz Amerikos, vienas isz ju, kalbedamas visu vardu szitaip iszsireiszke:

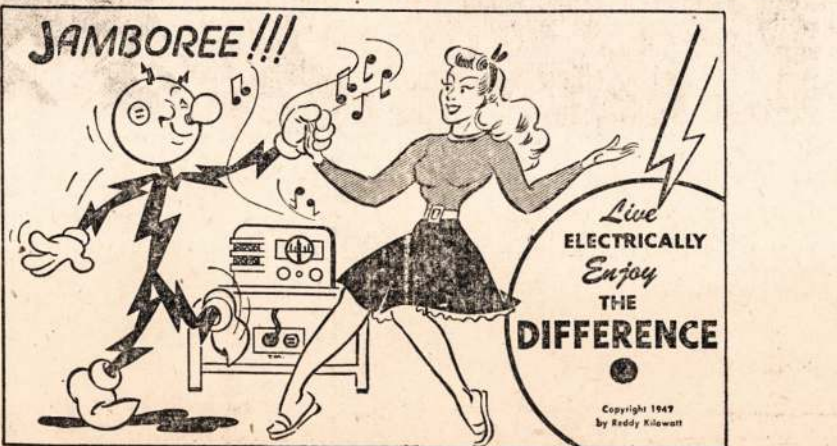
"Mes iszvažiuojame isz Amerikos savo valia. Mes iszsreiskiname savo padeka Amerikai kur mes graziai ir gerai gyvenome. Demokratiszka Amerika dave mums daug progos savo gyvenima atnaujinti ir pagerinti. Bet dabar mes vaziuojame in savo tevyne, gryžtame in savo gimtine, kur mes tikimės mums gyvenimas bus geresnis ir gražesnis!"

Bet Moskvos laikraszciai visai kitaip ta ju atsiskyrima su Amerika paaiszkino raszdydami kad Armenieciai buvo taip skriaudžiami Amerikoje, nera do darbo ir nusivyle su Amerikos gyvenimu kad dabar jie viska meta ir gryžta in savo szali.

REDDY KILOWATT .... She don't give a Toot for a Flute ....

PENNSYLVANIA POWER & LIGHT COMPANY

L. TRASKAUSKAS

LIETUVISZKAS GRABORIUS
Laidoja Kunus Numireliu, Pasamdo Automobilius Del Laidotuviu, Kriksztiniu, Vestuviu Ir Kitokiams
:: Reikalams ::
535 WEST CENTRE STREET
Telefonas Nr. 78
MAHANOY CITY, PENNA.